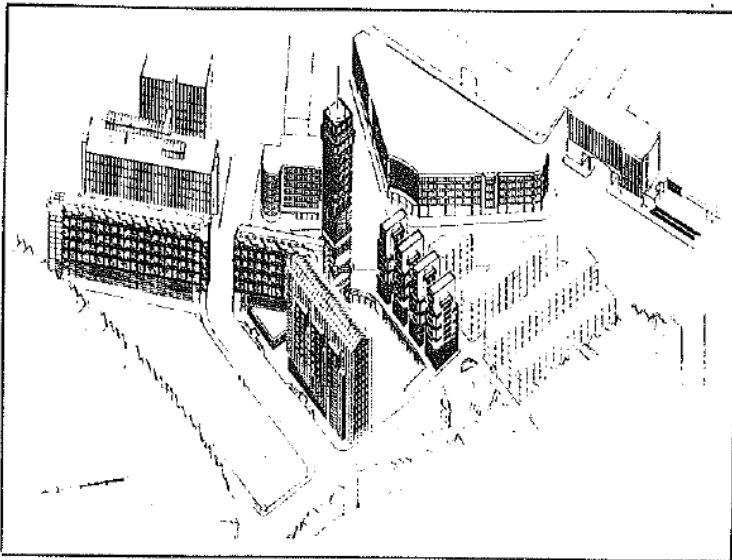

nederlands studentenplan voor europakruispunt te brussel

In het tweewekelijkse Nederlandse vaktijdschrift *Bouw* (Weena 700, 3014 DA Rotterdam) troffen wij een interessant project aan voor het Europakruispunt te Brussel, «toonbeeld van de crisis in het denken van de moderne architectuur ten aanzien van de stad». Ontwerper is Louis Dam, student aan de TH-Eindhoven, die het als afstudeerproject presenteerde bij prof. D.C. Apon, begeleid o.m. door onze landgenoot prof. drs. Geert Bekaert.

In zijn bondige voorstelling (in nummer 2 van 21 januari 1984) beschrijft Louis Dam het project als een poging om door middel van een architectonisch c.q. stedenbouwkundig ontwerp een bijdrage aan de stad te leveren. Een bijdrage die de stad als woonomgeving en creatieve ontmoetingsplaats bevestigt en zo mogelijk intensificeert. Daarvoor koos hij dus het concrete

hoogstedelijke maar lege hart van Brussel, het ca. 2 ha grote onbebouwde gebied vóór het Centraal Station dat Europakruispunt wordt genoemd.

De strakke structuur die ten grondslag ligt aan zijn ontwerp, waarvan we hierbij een perspektieftekening afdrukken, levert volgens hem een tweeledige bijdrage aan de stad als stad. Ten eerste speelt het in op de impulsen van de omgeving en voegt er zelf nieuwe aan toe, zowel inhoudelijk als ruimtelijk. Het creëert nieuwe woningen (zo'n tweehonderd), nieuwe attractiepunten en ruimte voor kantoor en handel, en vormt nieuwe onverwacht heldere stedelijke ruimten. Ten tweede organiseert het de verschillende architectuurobjekten tot een stedelijk geheel, waardoor een intensivering van het stadsbeeld ontstaat. ■

Uit "Het Bouwbedrijf" nr. 1959 3 februari 1984
en zonder commentaar.

1998

1999

10

10

Jaren geleden hebben de gemeenten Anderlecht, St. Gillis en Brussel het onzalig plan opgevat in Neerpede grootschalige sportinfrastructuur uit te bouwen: voetbal- en hockeyvelden, tennisterreinen en sporthallen in de plaats van land- en tuinbouwgronden en boerderijen.

De slechte toestand van de volkse woonwijken in de binnenstad, die het gevolg zijn van de lakse politiek van de gemeentebesturen, wordt als ekskuus gebruikt om de schaarse vrije ruimten verder in te palmen.

De Neerpedenaars namen dit niet en verenigden zich in een vzw. "Neerpede Blijft !" om via talrijke akties hun woon- en leefgemeenschap te kunnen behouden en verbeteren.

Door de arrogantie van de gemeente Anderlecht, die met een overjaarse bouwvergunning op zak de werken aanvatte, werden ze zelfs gedwongen dure procedures bij de rechtbank aan te gaan.

Uit Het Nieuwsblad van 25 en 26 februari 1984:

RECHTER STEUNT VONNIS OP EEN ARREST VAN KASSATIE

VZW. NEERPEDE BLIJFT KRIJGT ONGELIJK VOOR DE SCHOLLESTRAAT

De vzw Neerpede Blijft heeft een eerste van de door haar ingespannen processen tegen de gemeente Anderlecht verloren. De gemeente Anderlecht heeft in hoger beroep een vrijgeleide gekregen voor de aanleg van twee hockeyvelden langsheen de Scholle- en Kiekenstraat in het gehucht Neerpede. In kortgeding had de rechter anderhalf jaar geleden de vzw Neerpede Blijft die de gemeentelijke bouwvergunning betwistte in het gelijk gesteld. De gemeente kreeg toen het bevelschrift de werken stil te leggen. Voor de vzw Neerpede Blijft is de uitspraak in hoger beroep een flinke opdoffer. De rechter meende namelijk gebruik te moeten maken van de uitspraak in kassatie in de zaak Eikendaal-Brasschaat waarbij een vzw geen vorderingen kan eisen bij gebrek aan eigenbelang.

In de strijd die de vzw Neerpede Blijft voert tegen de gemeente Anderlecht om haar landelijk gehucht te beschermen tegen de grootse sportplannen is een zoveelste vonnis geveld. Het is de eerste keer dat de Neerpedenaars het deksel op de neus krijgen. Thans gaat het over de aanleg van twee hockeyvelden aan de Scholle- en Kiekenstraat. Daarnaast loopt nog een proces in verband met de aanleg van voetbalvelden aan de Koelvijsver; wachten de betwistingen van de eerder genoemde bouwvergunningen nog op een arrest van de Raad van State en wordt nog een definitief advies van de Kommissie van Monumenten en Landschappen verwacht

over de bescherming van Neerpede. Voor de aanleg van de sportvelden in de Scholle- en Kiekenstraat werd op 23 juli 1981 een bouwvergunning verleend. Op 17 maart 1982 werd gestart met de werken die na enkele dagen weer werden stilgelegd na een optreden van de vzw Neerpede Blijft. In kortgeding werd op 28 juni 1982 de gemeente in het ongelijk gesteld. De bouwvergunning werd ongeldig verklaard en Anderlecht kreeg het bevelschrift,

geen verdere werken uit te voeren. Op 16 juli 1982 ging de gemeente in hoger beroep. Pas nu, anderhalf jaar later, is er een uitspraak die voor de vzw negatief uitvalt.

Voorzitter van de vzw Jozef Van Waeyenberg: „De uitspraak van de rechter is gebaseerd op een arrest in Kassatie betreffende de zaak Eikendaal-Brasschaat van 19 november 1982. Daarbij zegt de rechter dat een vzw niets kan vorderen als er geen duidelijkheid bestaat over het eigenbelang. Indien een vzw niet kan bewijzen dat er eigenbelang bestaat, kan men geen proces meer inspannen. Een triestige ontwikkeling die het gevolg is van een leemte in de wet over de vzw's. Toch is het vreemd dat de rechter ons nog een troostprijs heeft toegekend. We moeten de proceskosten niet volledig betalen. Met de verrekening van de vorige processen waarvoor Anderlecht moet opdraaien krijgen we van de gemeente nog 4.104 fr. Een magere troost.”

Gevolgen

De uitspraak in de zaak van de Schollestraat kan verstrekkende gevolgen hebben. Op de eerste plaats is het vervelend voor de vzw's dat het vonnis geveld is op basis van de uitspraak van het hof van Kassatie

waardoor in de toekomst vzw's het moeilijk zouden kunnen hebben hun eventuele rechten te doen gelden. Op de tweede plaats is het opvallend dat het Hof van Beroep geen rekening heeft gehouden met de Raad van State die wel rechtsgeldigheid geeft aan vzw's.

De toekomst van Neerpede heeft een eerste opdoffer gekregen. Jozef Van Waeyenberg: „Het proces dat we voeren over de Koelvijsver hopen we nog steeds te winnen. In deze zaak heeft Anderlecht het arrest in Kassatie niet kunnen gebruiken omdat de besluiten van de advocaten al neergelegd waren. De zaak bij de Raad van State voor de vernietiging van de bouwvergunningen voor Koelvijsver en Schollestraat bekijken we met gemengde gevoelens. De enige hoop die nog rest is dat de bescherming van het gebied er snel komt. Hoopvol is ook dat er in de Kamer twee wetsvoorstellen werden ingediend door Ludo Dierckx (Agalev) waarbij voorgesteld wordt dat verenigingen wel kunnen optreden en een proces kunnen inspannen. Maar zover zijn we nog niet.

Eerst organiseren we volgende week een spoedvergadering waarop we ons gaan bezinnen over de thans gevallen uitspraak. We kunnen eventueel nog in verbreking gaan.” (TVK)

PLANNING RUIMPELIJKE PLANNING

ANDERLECHT NEERPEDE 29 FEBRUARI 1984

BRUSSELSE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU MILIEUTELEX

6.1.2

...

...

...

...

...

BELGISCHE MAGISTRATUUR: ONGEHOORD PATERNALISTISCH IN MILIEUZAKEN

Een persbericht van Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen en de Brusselse Raad voor het Leefmilieu.

Bral en de Bond Beter Leefmilieu protesteren met klem tegen de houding van het Belgisch gerecht inzake milieukwesties. Recent kreeg de milieubeweging twee vonnissen te verwerken die zeer nefast zijn voor de beweging zelf en voor de toekomst van onze leefomgeving.

- Op 23 februari velde het Hof van Beroep van Brussel een vonnis dat de Gemeente Anderlecht in het gelijk stelt en de vzw "Neerpede Blijft!" het recht ontzegt om voor de rechtbank hun doelstellingen te verdedigen.
- Op 8 maart velde het Hof van Beroep van Gent een vonnis in de zaak "Achter de Wal" (Kemzeke) waarbij de burgerlijke partijstelling van de Aktiegroep ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever (lid van de Bond Beter Leefmilieu) verworpen wordt omdat, volgens de rechtbank, ABLLO als milieugroep geen voldoende belang kon aantonen.

Op amper 14 dagen tijd vielen twee uitspraken, gekopieerd op het onder-tussen al beruchte "Arrest Eikendael" dd. 19 november 1982, waarbij het Hof van Kassatie expliciet stelde dat vzw's enkel hun materiële en financiële belangen mogen verdedigen langs gerechtelijke weg. Met andere woorden het nastreven van het statutaire doel, nl. het verdedigen van het leefmilieu, kan door vzw's niet gebeuren voor de rechter. Dit betekent dat de magistratuur nog steeds het begrip "belang" in de zeer enge "eigendoms-"betekenis interpreteert en de kollektieve belangen zoals het recht op een leefbare omgeving, totaal negeert.

De magistratuur gaat hier volledig voorbij aan de maatschappelijke evolutie en aan de vroegere rechtspraak en de houding van de Raad van State, die wel degelijk aanvaardt dat milieugroepen belanghebbende partij zijn in milieukwesties.

Bral en de Bond Beter Leefmilieu dringen er dan ook op aan dat de Belgische politici dringend werk zouden maken van een wet waarbij het vorderingsrecht toegekend wordt aan milieuverenigingen. Een voorstel terzake berust reeds bij alle politieke partijen.

De toekomst van onze leefomgeving hangt er van af!

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

Na het arrest Eikendael, na de uitspraak van het Hof van Beroep tegenover vzw. "Neerpede Blijft!" en de uitspraak van het Hof van Beroep van Gent in de zaak "Achter de wal" - zie Milieutelex 6.1.2. en 6.1.3. - vonissen, die alledrie zeer nefast waren voor de leefmilieubeweging, is er vandaag opnieuw reden om tevreden te zijn: Het Hof van Kassatie heeft de vzw. "Neerpede Blijft!" in het gelijk gesteld en daarmee niet alleen de vzw, maar alle leefmilieuorganisaties inderdaad een flinke steun gegeven.

Hof van Kassatie:

Anderlecht moet 'Neerpede' 1,3 miljoen betalen

(Eigen berichtgeving)

BRUSSEL- Het Hof van Kassatie heeft de milieuvereniging 'Neerpede Blijft', die al jaren actie voert tegen de aanleg van een groots sportcentrum door Anderlecht in de landelijke gemeente Neerpede, een flinke steun gegeven. Anderlecht moet namelijk een dwangsom van 1,3 miljoen betalen aan de vereniging. Een arrest dat wel eens geschiedenis zou kunnen maken.

DE gemeente Anderlecht speelt al jaren met het plan om in de landelijke gemeente Neerpede, aan de buitenkant van de grote ring rond Brussel, een groot sport- en recreatiecentrum, met voetbalvelden, tennis- en hockeyterreinen, en dergelijke, aan te leggen. Enkele jaren geleden werd begonnen met de aanleg van enkele voetbalterreinen in de wijk Koeivijver. De bouwvergunning was echter al verstrekt, zodat de VZW 'Neerpede Blijft', die het landelijk karakter van de gemeente en de landschappen die ooit nog Breughel inspireerden wil beschermen tegen de megalomane plannen van de 'stedelingen' van Anderlecht, aan de rechtbank van eerste aanleg te Brussel in kortgeding de onmiddellijke stopzetting van de werken eiste. De VZW kreeg gelijk, en om haar vonnis kracht bij te zetten, veroordeelde de rechter Anderlecht tot het betalen

van een dwangsom van 100000 fr per dag als de werken niet werden stilgelegd.

Desondanks duurde het 30 dagen vooraleer de werken werden stopgezet. Met als gevolg dat Anderlecht nadien veroordeeld werd tot betaling van de dwangsom van 30 keer 100000 fr of 1,3 miljoen. Ook in beroep werd Anderlecht op 19 oktober 1982 in het ongelijk gesteld, zodat de gemeente zich tot het Hof van Kassatie wendde. Dat hen enkele dagen geleden echter ook afwees, zodat Anderlecht noodgedwongen de boete zal moeten betalen. Naar verluidt heeft de beheerraad van de VZW 'Neerpede Blijft' haar advocaat al opdracht gegeven om het geld te innen.

Deze eerste juridische overwinning is een serieuze riem onder het hart van de milieuvereniging die nog an-

dere juridische procedures tegen de gemeente Anderlecht heeft lopen. De Raad van State behandelt nu nog een klacht over de aanleg van hockeyterreinen aan de Schollestraat in Neerpede.

De recente beslissing van het Hof van Kassatie is echter niet alleen voor Neerpede belangrijk. Voor zover bekend is het ook de eerste keer dat het Hof aan een milieuvereniging een dwangsom toekent. En, misschien nog belangrijker, zou het ook een radicale ommekeer in de rechtspraak van het Hof van Kassatie kunnen betekenen dat tot nog toe aan een VZW het recht ontzegde om voor de rechtbank, zelfs in kortgeding, op te treden ter verdediging 'van het algemeen belang'. Zo besliste het Hof van Kassatie in november '82 nog dat de VZW Milieubeheer Brasschaat, die opkomt voor de bescherming van het domein Eikendael in Brasschaat, niet het recht had om zich daarvoor tot de rechtbank te wenden.

De Raad van State daarentegen ziet helemaal geen bezwaar in het juridisch optreden van verenigingen ter verdediging van het openbaar belang. Zo aanvaardde de Raad van State bvb in september '81 wel de klacht van de VZW Milieubeheer Brasschaat i.v.m. het domein Eikendael.

Misschien dat het Hof van Kassatie na haar recente uitspraak in de zaak 'Neerpede Blijft' in de toekomst hetzelfde standpunt zal innemen en milieu- en andere verenigingen zal toelaten om ook voor de rechtbank op te komen voor de belangen die ze verdedigen.

(PGE)

uit : De Morgen 9 juni 1984

